

Обща информация - Шотландия

Моля, имайте предвид, че оригиналната езикова версия на тази страница [en](#) е била наскоро променена. Езикова версия, която търсите, в момента се подготвя от нашите преводачи.

СЪДЪРЖАНИЕ

- 1 Как се изготвя разпореждането с имущество в случай на смърт (завещание, съвместно завещание, договор за наследство)?
- 2 Следва ли разпореждането да бъде вписано по някакъв начин и ако да, по какъв?
- 3 Съществуват ли ограничения на свободата за разпореждане с имущество в случай на смърт (напр. запазена част)?
- 4 В отсъствието на разпореждане с имущество в случай на смърт кой и в каква степен наследява?
- 5 Какъв вид органи са компетентни:
  - 5.1 по въпросите на наследяването?
  - 5.2 да получат изявление за отказ или приемане на наследство?
  - 5.3 да получат изявление за отказ или приемане на завет?
  - 5.4 да получат изявление за отказ или приемане на запазена част?
- 6 Кратко описание на процедурата за уреждане на наследството по националното право, включително на процедурата за ликвидиране на наследствената маса и делба на наследственото имущество (включително информация дали производството по наследяване се образува служебно от съда или друг компетентен орган)?
- 7 При какви условия и в кой момент дадено лице придобива качеството на наследник или заветник?
- 8 Наследниците носят ли отговорност за задълженията на починалия и ако да, при какви условия?
- 9 Какви документи и/или информация се изискват обикновено за целите на вписването на недвижимо имущество?
  - 9.1 Назначаването на управител на наследственото имущество задължително ли е или е задължително при поискване? Ако е задължително или е задължително при поискване, какви стъпки следва да бъдат предприети?
  - 9.2 Кой има право да изпълни разпореждането с имущество в случай на смърт и/или да управлява наследството?
  - 9.3 С какви правомощия разполага управителят на наследството?
- 10 По силата на националното право какви документи обикновено се издават в хода или в края на производството по наследяване, с които се доказват статутът и правата на бенефициерите? Те имат ли специална доказателствена сила?

Този информационен документ е подготвен със съдействието на [Е](#) Съвета на нотариатите от ЕС (CNUE).

1 Как се изготвя разпореждането с имущество в случай на смърт (завещание, съвместно завещание, договор за наследство)?

Всяко лице може да остави имущество на друго лице за след смъртта си чрез завещателно разпореждане в завещание. Според изискванията на [Закона за писмените документи \(Шотландия\) от 1995 г.](#) завещанията, съставени след 1 август 1995 г., трябва да бъдат в писмен вид и подписани от завещателя.

Лицата могат да притежават също съвместно движимо и недвижимо имущество на правно основание, предвиждащо, че цялото право на собственост преминава върху преживелия (обикновено това се нарича клауза за правата на преживелия – „survivorship clause“).

Лицата могат също да притежават движимо или недвижимо имущество индивидуално или съвместно с други лица при наличие на клауза за специално предназначение на имуществото на даденото лице или на дял от него в полза на друго лице в случай на смърт.

Когато няма завещание, нито клауза за правата на преживелия или клауза за специално предназначение на имущество, имуществото се разпределя в съответствие със [Закона за наследството \(Шотландия\) от 1964 г.](#)

2 Следва ли разпореждането да бъде вписано по някакъв начин и ако да, по какъв?

В Шотландия няма изискване за вписване на завещанието.

Правото на собственост върху недвижимо имущество, в това число правата на собственост според клауза за специално предназначение на имущество или клауза за правата на преживелия, се вписват в [Регистъра на правото на собственост върху феодални имоти](#) или [Кадастъра и имотния регистър на Шотландия](#).

В определени случаи правото на собственост върху движимо имущество, в това число правото на собственост според клауза за специално предназначение на имущество или клауза за правата на преживелия, се вписва например в Регистъра на акционерите на дадено дружество.

3 Съществуват ли ограничения на свободата за разпореждане с имущество в случай на смърт (напр. запазена част)?

Според шотландското право, дори когато починалия е оставил завещание, е възможно дете или преживелият съпруг /партньор в гражданско партньорство да претендира законни права върху движимото наследствено имущество при смъртта съответно на родител/съпруг/партньор в гражданско партньорство. Законните права представляват защита срещу лишаване от наследство. Децата имат право на запазена част в размер на една трета от движимото наследствено имущество на починалия (парични суми, акции и т.н.), в случай че има преживял съпруг или партньор в гражданско партньорство, или в размер на половината, ако няма преживял съпруг или партньор в гражданско партньорство. Преживелият съпруг/партньор в гражданско партньорство има право на една трета от движимото наследствено имущество на починалия (парични суми, акции и т.н.), ако има деца, или на половината, ако няма деца.

4 В отсъствието на разпореждане с имущество в случай на смърт кой и в каква степен наследява?

Според Закона за наследството (Шотландия) от 1964 г. правата върху имуществото се разпределят в посочения по-долу ред.

а) ПРИОРИТЕТНИ ПРАВА

Вдовицата, вдовецът или преживелият партньор в гражданско партньорство (преживелият) има приоритетни права върху наследственото имущество на своя/та починал/а съпруг/а или партньор в гражданско партньорство.

Ако починалия е притежавал жилище, в което преживелият е живял, той или тя има право на жилището и на домашните вещи и мебелите в него при определени ограничения. Преживелият може да претендира:

- жилището, ако стойността му е под 473 000 GBP,
- вещи и мебели на стойност до 29 000 GBP,
- ако починалия е оставил деца или други низходящи, преживелият има право на първите 50 000 GBP от наследственото имущество. Ако лицето не е оставило деца или други низходящи, преживелият има право на първите 89 000 GBP.

б) ЗАКОННИ ПРАВА

Ако след удовлетворяване на „приоритетните права“ остане наследствено имущество, на преживелия съпруг или партньор в гражданско партньорство и на децата се полагат определени „законни права“ върху „движимото наследствено имущество“ на починалото лице, както е посочено в отговора на въпрос 3 по-горе.

в) СВОБОДНО НАСЛЕДСТВЕНО ИМУЩЕСТВО

След удовлетворяването на приоритетните и законните права, останалата част от незавещаното наследствено имущество се разпределя съгласно правните разпоредби в следния ред:

- деца,
- ако има преживели родители и братя/сестри, родителите наследяват половината и братята и сестрите наследяват половината,
- братя и сестри, ако няма преживели родители,
- родители, ако няма преживели братя и сестри,
- преживелият съпруг или партньор в гражданско партньорство,
- чичовци или лели (от страна на всеки от родителите),
- баби и дядовци (от страна на всеки от родителите),
- братя и сестри на бабите и дядовците (от страна на всеки от родителите),
- други родственици по възходяща линия — по-далечни от баби и дядовци,
- Короната.

5 Какъв вид органи са компетентни:

5.1 по въпросите на наследяването?

5.2 да получат изявление за отказ или приемане на наследство?

5.3 да получат изявление за отказ или приемане на завет?

5.4 да получат изявление за отказ или приемане на запазена част?

За повечето наследствени имущества е необходимо изпълнителят (било то посочен в завещанието на починалия или назначен от шерифски съд) да получи „потвърждение“ от шерифския съд. Предоставянето на потвърждение представлява правото на изпълнителя да влезе във владение и да управлява наследственото имущество, посочено в описа на имуществото, който се прилага към заявлението за потвърждение. Предоставянето на потвърждение дава на изпълнителя така също правомощие да урежда всички въпроси, свързани с наследяване на съответното имущество.

6 Кратко описание на процедурата за уреждане на наследството по националното право, включително на процедурата за ликвидиране на наследствената маса и делба на наследственото имущество (включително информация дали производството по наследяване се образува служебно от съда или друг компетентен орган)?

- За повечето наследствени имущества е нужно да има изпълнител, който да ги управлява, като бъде определен или по силата на завещанието или назначен от шерифския съд (изпълнител, назначен от съда), ако няма валидно завещание или ако посочените изпълнителни не са в състояние или не желаят да изпълняват тези задължения.
- За повечето наследствени имущества изпълнителят(лите) трябва да подаде(дат) искане до шерифския съд за издаване на потвърждение.
- В повечето случаи изпълнителят, назначен от съда, преди да започне да управлява наследственото имущество трябва да сключи застраховка „Отговорност“ (застраховка срещу риск от неправилно разпределяне на имуществото между правоимащите бенефициери).
- При подаването на заявление за потвърждение трябва да се представи опис на всички компоненти на наследственото имущество заедно със завещанието, ако има такова.
- Съдът предоставя потвърждение по отношение на компонентите на наследственото имущество по описа, а събирането на въпросните компоненти спада към правомощията на изпълнителя.
- След като наследственото имущество бъде събрано, тогава изпълнителят трябва да изплати всички дължими дългове и данъци преди да го разпредели според условията на завещанието или по Закона за наследството (Шотландия) от 1964 г.

7 При какви условия и в кой момент дадено лице придобива качеството на наследник или заветник?

Когато има завещание, в него се посочват бенефициерите или групата от бенефициери, които да наследят частично или цялото наследствено имущество, по което може да се предяви иск за законни права.

Когато няма завещание, правата и редът за наследяване на наследственото имущество са определени в Закона за наследството (Шотландия) от 1964 г.

Когато няма завещание, преживялото лице, живяло съвместно с починалото лице, също може в срок до шест месеца от смъртта му да предяви искане пред съда за присъждане на наследствено имущество в съответствие със [Закон за семейното право \(Шотландия\) от 2006 г.](#)

„Влизане във владение“ е моментът, в който бенефициерът придобива „право на собственост“ в съответствие с даден завет. Според Закона за наследството (Шотландия) от 1964 г. наследственото имущество преминава във владение на изпълнителя за целите на управлението. В този момент бенефициерът придобива лично право за предаването на предмета на завета от страна на изпълнителя. Когато предметът на завета бъде предаден на бенефициера, той или тя придобива „вещно право“ върху него.

Моментът на влизане във владение зависи от желанието на починалия и е определен с неговото или нейното завещание.

8 Наследниците носят ли отговорност за задълженията на починалия и ако да, при какви условия?

Изпълнителят носи отговорност за изплащането на всички дължими дългове от наследственото имущество преди да го разпреди между бенефициерите. Наследственото имущество не се разпределя до изтичането на шест месеца от датата на смъртта, за да се даде време на кредиторите да предявят техните искове. Ако даден кредитор не предяви иск в срок до 6 месеца и изпълнителят разпреди наследственото имущество, по принцип бенефициерите отговарят за всички дългове до размера на техния завет.

9 Какви документи и/или информация се изискват обикновено за целите на вписването на недвижимо имущество?

Правото на собственост върху недвижимо имущество може да бъде прехвърлено на бенефициера чрез разпореждане, което трябва да бъде вписано в имотния регистър на Шотландия, или чрез прилагане на подписан документ (опис на имуществото) към потвърждението (или към удостоверението за потвърждение).

Ако е предвидена клауза за правата на преживелия, правото на собственост върху имуществото автоматично преминава към преживелия собственик. Към документите за собственост трябва да бъде приложено извлечение от смъртния акт.

9.1 Назначаването на управител на наследственото имущество задължително ли е или е задължително при поискване? Ако е задължително или е задължително при поискване, какви стъпки следва да бъдат предприети?

Не за всички наследствени имущества е необходимо потвърждение от съда — някои притежатели на държавни ценни книжа извършват разплащания без да е необходимо потвърждение. Ако все пак потвърждение е необходимо, трябва да бъде назначен изпълнител, било то посочен в завещанието или по искане за назначаване на изпълнител от съда.

9.2 Кой има право да изпълни разпореждането с имущество в случай на смърт и/или да управлява наследството?

Имуществото се управлява от изпълнител, който или е определен в завещанието, или е назначен от съда и на когото съдът е предоставил потвърждение. В някои случаи обаче притежателите на държавни ценни книжа прехвърлят наследственото имущество на починалия без да е необходимо потвърждение.

9.3 С какви правомощия разполага управителят на наследството?

- Да събере наследственото имущество, посочено в опис, който придружава заявлението за потвърждение,
- да изплати дълговете и данъците,
- да разпреди останалото наследствено имущество между бенефициерите в съответствие със завещанието или, когато няма завещание, според Закона за наследството (Шотландия) от 1964 г.,
- да събере вземанията на починалия,
- ако починалия е претърпял телесни повреди преди смъртта си, изпълнителят на въпросното лице има еднакви права на обезщетение за вреди като починалия,
- изпълнителят има право да продължи воденето на дело за вреди вследствие на телесна повреда, което е заведено от починалия преди смъртта му и не е приключило,
- ако починалия е завел дело за вреди вследствие на клевета и то не е приключило към момента на смъртта, правото на обезщетение за вреди може да бъде прехвърлено към изпълнителя,
- ако починалия е имал право на обезщетение за вреди поради нарушаване на договор, изпълнителят може да продължи делото в тази връзка или да заведе такава.

10 По силата на националното право какви документи обикновено се издават в хода или в края на производството по наследяване, с които се доказват статутът и правата на бенефициерите? Те имат ли специална доказателствена сила?

Не се изисква издаването на каквито и да било документи, с които статутът и правата на бенефициерите да бъдат доказвани. Компонентите на наследственото имущество се прехвърлят на бенефициерите от изпълнителя, който управлява това имущество, като за някои компоненти това включва официално прехвърляне и евентуално регистриране на правото на собственост. Както е посочено по-горе, ако има клауза за правата на преживелия, правото на собственост върху имуществото автоматично преминава към преживелия собственик и към документите за собственост трябва да се приложи извлечение от смъртния акт. В Шотландия, в рамките на процеса по издаване на потвърждение, трябва да бъде представен формуляр за данък върху наследството, дори ако такъв не е дължим.

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Последна актуализация: 24/05/2016